

Dosarul nr. 1ra-1695/2022
1-19151084-01-1ra-16122022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 februarie 2023

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

mun. Chișinău

**Nadejda Toma
Liliana Catan
Iurie Diaconu
Ion Guzun
Victor Boico**

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Sidlețchi Iurie, în numele inculpatei Jechiu Elena, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2022 în cauza penală privind-o pe **Jechiu Elena XXXXX**, născut la XXXXX, originară din XXXXX și domiciliată în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.09.2019 – 16.07.2020;

Instanța de apel: 19.08.2020 – 16.09.2022;

Instanța de recurs ordinar : 16.12.2022 – 27.02.2023.

Asupra recursul ordinar declarat, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2020, Jechiu Elena a fost achitată de învinuirea adusă în baza art. 27, art. 248 alin. (2) Cod penal pe motiv că fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost respinsă ca fiind neîntemeiată cerința privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Jechiu Elena se învinuiește că, la data nestabilită de organul de urmărire penală, urmărind scopul trecerii ilegale peste frontiera vamală a Republicii Moldova a drogurilor, circulația cărora este interzisă, intenționând neprezentarea pentru control vamal a bunurilor camuflate printre alte bunuri, servind astfel ca o cale ce împiedică examinarea și constatarea lor, a obținut și a organizat livrarea acestora din Israel către Republica Moldova.

Prin urmare, prin intermediul companiilor de transportare de mărfuri, drogurile deținute de Jechiu Elena, au fost plasate în coletul poștal nr. XXXXX, pe care s-a înscris infomația „Lotro and Shampo” și le-a expedit din numele lui Jossef Nahum din XXXXX în adresa lui Casian Victor, Republica Moldova, XXXXX.

La 08 aprilie 2019, acestea au parvenit în cadrul postului vamal intern 4 poșta (PVI 4), unde este instalat Biroul Vamal Centru pe adresa mun. Chișinău, str. Piața Gării, 3. Astfel, în cadrul controlului fizic detaliat efectuat de către colaboratorii vamali, în interiorul coletului a fost depistat un blister inscripționat „Bondormin

Brotizolam 0,25 mg”, ce conține 10 (zece) pastile, care au fost ridicate de către colaboratorii vamali. Prin urmare, existând suspiciuni că, pastilele depistate în interiorul coletului poștal pot conține substanță stupefiantă, psihotropă și precursorii acestora, au fost ridicate în baza procesului-verbal de ridicare a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal din 18.04.2019 și puse în sarcina Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare al IGP al MAI, în vederea stabilirii faptului dacă acestea reprezintă substanțe stupefiante, psihotrope și precursorii acestora. Conform concluziei raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1618 din 21 mai 2019, s-a constatat că cele 10 comprimate de culoare albă, reprezintă preparate medicamentoase, ce conțin substanța psihotropă ”Brotizolam”, cu masa totală de 0,0025 g. În corespundere cu tabelul nr. 4 al Hotărârii de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004, substanța psihotropă „Brotizolam” este inclusă ca substanță psihotropă restricționată, cuprinsă în Lista 4 a Convenției ONU asupra Substanțelor Psihotrope din 1971, utilizată în scopuri medicale. Prin urmare, datorită intervenției colaboratorilor vamali, cele 10 comprimate de culoare albă din interiorul unui blister cu inscripția „Bondormin Brotizolam 0,25 mg”, care conțin substanța psihotropă Brotizolam, cu masa de 0,0025 g, au fost reținute, iar din motive independente de voința făptuitorului, intenția de a trece peste frontiera vamală a Republicii Moldova de către Jechiu Elena, nu a fost dusă până la capăt.

Aceste acțiuni ale Elenei Jechiu au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. art. 27, 248 alin. (2) Cod penal – *tentativa de trecere peste frontiera vamală a Republicii Moldova a drogurilor, tăinuindu-se controlul vamal prin ascundere în locuri special pregătite.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Jechiu Elena să fie declarată culpabilă și condamnată în baza art. 27, 248 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 712 unități convenționale.

Încasarea din contul Elenei Jechiu în bugetul de stat a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei.

În motivarea apelului s-au invocat că soluția adoptată de prima instanță este neîntemeiată, probele fiind apreciate în mod eronat.

Totodată, instanța urma să dea o apreciere critică declarațiilor inculpatei Jechiu Elena, dat fiind faptul că, ele se combat prin cele relatate de martorul Casian Victor potrivit căroră „*Până a primi pachetul, Jechiu Elena l-a telefonat și i-a comunicat că, urmează să expedieze pachetul cu hainele ei, iar într-un pachet vor fi și medicamente, motiv pentru care pot exista anumite probleme la vamă*” cât și celor declarate de către Jechiu Elena la faza urmăririi penale, în calitate de bănuit, conform căroră „*...coletul poștal nr. XXXXX, parvenit din Israel în adresa lui Casian Victor, îi aparține și ea l-a expedit aproximativ în aprilie 2019 din Israel, prin intermediul unui prieten. Pe Casian Victor l-a preîntâmpinat telefonic precum că, cu acel pachet poștal pot apărea suspiciuni în rezultatul controlului, în legătură cu lucrurile expediate. În încheiere, bănuita a declarat că, a expedit acest colet, precum și altele, cu toate lucrurile personale, inclusiv și medicamente, deoarece intenționa să se întoarcă definitiv în Moldova.*”.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2022, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre,

potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Jechiu Elena a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 27, 248 alin. (2) Cod penal, la amendă în mărime de 712 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 35 600 lei.

S-a dispus încasarea din contul Elenei Jechiu în beneficiul statului 1680 lei cu titlu de cheltuielile de judecată.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 101 alin. (1), art. 384 alin. (3), art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală.

În fapt, instanța de apel **a constatat** că Jechiu Elena, la dată nestabilită de organul de urmărire penală, urmărind scopul trecerii ilegale peste frontiera vamală a Republicii Moldova a drogurilor, circulația cărora este interzisă, intenționând neprezentarea pentru control vamal a bunurilor camuflate printre alte bunuri, servind astfel ca o cale ce împiedică examinarea și constatarea lor, a obținut și a organizat livrarea acestora din Israel către Republica Moldova. Prin urmare, prin intermediul companiilor de transportare de mărfuri, drogurile deținute de Jechiu Elena, au fost plasate în coletul poștal nr. XXXXX, pe care a înscris informația „Lotro and Shampo” și le-a expediat din numele lui Jossef Nahum din XXXXX în adresa lui Casian Victor, Republica Moldova, XXXXX, iar la data de 08 aprilie 2019, acestea cu parvenit în cadrul postului vamal intern 4 poșta (PVI4), unde este instalat Biroul vamal Centru pe adresa mun. Chișinău, str. Piața Gării, 3.

Astfel, în cadrul controlului fizic detaliat efectuat de către colaboratorii vamali, în interiorul coletului a fost depistat un blister inscripționat „Bondormin Brotizolam 0,25 mg”, ce conține 10 pastile, ce au fost ridicate de către colaboratorii vamali.

Prin urmare, existând suspiciuni că, pastilele depistate în interiorul coletului poștal pot conține substanță stupefiantă, psihotropă și precursorii acestora, au fost ridicate în baza procesului-verbal de ridicare a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal din 18.04.2019 și puse în sarcina Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare al IGP al MAI, în vederea stabilirii faptului dacă acestea reprezintă substanțe stupefiante, psihotrope și precursorii acestora.

Conform concluziei raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/l-R-1618 din 21 mai 2019, s-a constatat că, cele 10 comprimate de culoare albă reprezintă preparate medicamentoase, ce conțin substanța psihotropă Brotizolam, cu masa totală de 0,0025 g. În corespundere cu tabelul nr.4 al Hotărârii de Guvern nr.1088 din 05.10.2004, substanța psihotropă „Brotizolam” este inclusă ca substanță psihotropă restricționată, cuprinsă în Lista 4 a Convenției ONU asupra Substanțelor Psihotrope, 1971, utilizată în scopuri medicale.

Prin urmare, datorită intervenției colaboratorilor vamali, cele 10 comprimate de culoare albă din interiorul unui blister cu inscripția „Bondormin Brotizolam 0,25 mg”, ce conțin substanța psihotropă Brotizolam, cu masa de 0,0025 g, au fost reținute, iar din motive independente de voința făptuitorului, intenția de a trece peste frontiera vamală a Republicii Moldova de către Jechiu Elena, nu a fost dusă până la capăt.

În drept, aceste acțiuni ale Elenei Jechiu au fost încadrate de către instanța de apel în baza art. art. 27, 248 alin. (2) Cod penal – *tentativa de contrabandă, adică tentativa de trecere peste frontiera vamală a Republicii Moldova a drogurilor, tăinuindu-le de controlul vamal prin ascundere în locuri special pregătite.*

Examinând probatoriul administrat, instanța de apel, a stabilit ca dovedită vinovăția inculpatei Jechiu Elena prin declarațiile martorilor Ou Maria, Casian Victor, Plămădeală Iurie și prin mijloace de probă anexate la dosarul penal: corpuri delictive; avizul poștal „Forma 22”, întocmit pe numele Casian Victor, din data de 09.07.2019; coletul poștal nr. XXXXX sub formă de cutie de carton; procesul-verbal de ridicare din 09.07.2019 (f.d. 44-45); procesul-verbal de examinare din 10.07.2019 (f.d. 46-49); procesul-verbal de ridicare din 09.07.2019 (f.d. 53-54); procesul-verbal de examinare din 09.07.2019 (f.d. 56); procesul-verbal a organului de constatare și anume de ridicare a mărfurilor din 18.04.2019 (f.d. 21-22); procesul-verbal a organului de constatare și anume de examinare a mărfurilor din 18.04.2019 (f.d. 23-24); actul de control fizic întocmit de către inspectorul vamal ca organ de constatare (f.d. 19); raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1618 din 21.05.2019 (f.d. 28-32); procesul-verbal de consemnare a rezultatelor măsurii speciale de investigații – livrarea controlată din 09.07.2019 (f.d. 39-40).

În speță s-a dovedit existența laturii obiective a infracțiunii de trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor narcotice, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, astfel, că în acest sens, au fost reținute declarațiile martorului Casian Victor, care fiind audiat în instanța de apel, a relatat că *„Jechiu a preîntîmpinat că pot fi careva probleme, ea a zis că a trimis niște medicamente. Nu știa ce e în colete, inculpata a spus că sunt medicamente.”*

Martorul în cauza a mai declarat, fiind audiat în instanța de fond, că până a primi pachetul, Jechiu Elena l-a telefonat și i-a comunicat că, urmează să expedieze pachetul cu hainele ei, iar într-un pachet vor fi și medicamente, motiv pentru care pot exista anumite probleme la vamă.

Anterior Jechiu Elena a mai expediat pachete pe numele său, însă în acestea nu se aflau medicamente.

Jechiu Elena l-a telefonat din Israel și i-a comunicat că, va expedia pachetul cu haine, inclusiv și medicamente.

Pachetul cu medicamente l-a primit în iulie 2019, însă Jechiu Elena a venit în Republica Moldova aproximativ în luna martie 2019.

Când a fost sunat să primească pachetul, s-a deplasat la oficiul poștal fără Jechiu Elena.

În ziua când a dat declarații, la Chișinău a venit și Jechiu Elena și atunci a fost deschis pachetul în prezența sa.

Prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1618 din 21.05.2019, s-a constatat că, cele 10 comprimate de culoare albă din interiorul blisterului inscripționat „Bondormin Brotizolam 0,25 mg” ridicat din coletul poștal parvenit din Israel în adresa lui Casian Victor reprezintă preparat medicamentos ce conține substanța psihotropă Brotizolam, cu masa de 0,0025 grame (f.d. 28-32).

Urmare celor menționate, instanța de apel a relatat că, în corespundere cu tabelul nr.4 al Hotărârii de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004, substanța psihotropă „Brotizolam” este inclusă ca substanță psihotropă restricționată, cuprinsă în Lista 4 a Convenției ONU asupra Substanțelor Psihotrope, 1971, utilizată în scopuri medicale.

Prin urmare, datorită intervenției colaboratorilor vamali, cele 10 comprimate de culoare albă din interiorul unui blister cu inscripția „Bondormin Brotizolam 0,25

mg”, care conțin substanța psihotropă Brotizolam, cu masa de 0,0025 g, au fost reținute, iar din motive independente de voința făptuitorului, intenția de a trece peste frontiera vamală a Republicii Moldova de către Jechiu Elena, nu a fost dusă până la capăt.

La acest capitol, instanța de apel a menționat că, inculpata a transmis coletul în care se afla blister cu pastile ”Bondormin Brotizolam”, a știut că comite o infracțiune, ce se confirmă prin declarațiile martorului Casian Victor potrivit căror, ultimul a fost anunțat că în colet sunt medicamente și ca pot apărea probleme la vama. Prin urmare instanța de apel a apreciat critic alegerile inculpatei referitor la faptul că, nu a știut că medicamentele se află în coletul.

La individualizarea pedepsei aplicate Elenei Jechiu, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal și reieșind din gravitatea infracțiunii (infracțiune mai puțin gravă), modalitatea de săvârșire a acesteia (intenție), personalitatea inculpatei care se află pentru prima dată pe banca de acuzare, este celibatară și are un copil minor la întreținere, prezența circumstanței ce atenuază răspunderea penală – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și lipsa celor ce o agravează, a concluzionat că scopurile de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatei, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane (alin. (2) art. 61 Cod penal) vor fi atinse prin aplicarea pedepsei cu amendă

În continuare, referitor la cheltuielile de judecată, instanța de apel a considerat necesar încasarea acestora din contul inculpatei Jechiu Elena, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

5. Recurs ordinar declară avocatul Sidlețchi Iurie, în numele inculpatei, care solicită casarea deciziei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care Jechiu Elena să fie achitată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (2) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului titularul indică că în speță, nu există nici o probă pertinentă, concludentă și utilă ce ar demonstra realizarea laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (2) Cod penal de către inculpata Jechiu Elena, deoarece nu sunt prezente acțiunile de eludare și tănuire de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite, contrar învinuirii înaintate.

Nu a fost demonstrat faptul că, inculpata Jechiu Elena cunoștea despre natura ilegală a pastilelor „Bondormin Brotizolam 0,25 mg” și faptul că acestea conțin substanță psihotropă „Brotizolam”, inclusă în tabelul nr.4 al Hotărârii de Guvern nr.1088 din 05.10.2004. Jechiu Elena primea pastile numai în baza rețetei.

Astfel, odată ce nu a fost probată realizarea laturii obiective a infracțiunii, nu poate fi reținută realizarea laturii subiective, întrucât concluziile privind conținutul intenției rezultă din analiza acțiunilor făptuitorului în contextul realizării laturii obiective. Cu alte cuvinte, dacă nu a fost posibilă probarea laturii obiective, nu poate fi vorba nici de realizarea laturii subiective, întrucât aceste elemente ale componenței de infracțiune, se află într-o stînsă legătură.

În drept recurentul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul depune referință care pledează pentru inadmisibilitatea recursului.

7. Titularul recursului ordinar s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a depus cererea în termen.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală).

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

În continuare, analizând conținutul recursului declarat de către avocatul Sidlețchi Iurie, în numele inculpatei, Colegiul penal lărgit constată că, se invocă temeiurile pentru casare prevăzute în pct. 6), 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportat la argumentele recurentului, Colegiul reține că acestea și-au găsit confirmare și statuează că instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele și, după pronunțarea unei sentințe de achitare, nu a dat răspuns la toate motivele esențiale invocate de partea apărării și care au fost puse la baza sentinței de achitare.

În acest sens, se menționează că apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că, provoacă un control atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau contravențional au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Reieșind din dispoziția art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Conform principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că,

dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) CoEDO, înglobează dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, acest drept trebuind a fi garantat concret și efectiv. Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „*ascultate*”, adică analizate temeinic de către instanța de judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (*hotărârea Perez versus Franța Van de Hurk versus Olanda*).

Potrivit materialelor cauzei, Jechiu Elena învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (2) Cod penal, a fost achitată din motiv că, fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii, instanța reținând că:

- coletul a fost expedit din Israel de către Jossef Nahum se confirmă inclusiv prin procesul-verbal de examinare din 10.07.2017 și documentul vamal de însoțire a coletului;

- nu inculpata a expedit coletul poștal nr. XXXXX, în care se afla un blister cu inscripția „Bondormin Brotizolam 0,25 mg”, care conține substanța psihotropă Brotizolam, cu masa de 0,0025 g.”.

Instanța de apel, prin decizia adoptată a condamnat pe Jechiu Elena, fără a se expune asupra celor statuate de prima instanță, indicând succint că „*inculpata a transmis coletul în care se afla un blister cu pastile Bondormin Brotizolam,*”.

Totodată, instanța de apel a constatat și încadrat fapta conform rechizitoriului, fără a evidenția și analiza în vreun mod în actul recurat, argumentele și constatările primei instanțe, precum că „*nu este clară fapta de comiterea căreia este învinuită Jechiu Elena. ... organul de urmărire penală a încadrat eronat acțiunile lui Jechiu Elena, fără a stabili gradul de participare al acesteia și implicit-posibila existență a unui alt autor al infracțiunii*”.

În consecință, Colegiul penal ține să consemneze că deciziei adoptate de instanța de apel este insuficient motivată și consideră relevant de a puncta că, o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept ce au format convingerea instanței la adoptarea soluției (*hotărârea Suominen versus Finlanda*).

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel în rezultatul judecării apelului declarat, după pronunțarea unei sentințe de achitare, a efectuat o analiză și motivare neconvingătoare a concluziilor sale, deviind astfel de la cerințele prevăzute la pct. 8) alin. (1) art. 417 Cod de procedură penală.

Deci, Colegiul penal notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de partea apărării și asupra argumentelor descrise în sentința de achitare, în caz contrar cele statuate de prima instanță trebuie considerate ca fapte stabilite (*hotărârea CtEDO Grădinar versus Republica Moldova*).

O altă remarcă față de lucrul judecat de către instanța de apel vizează și statuările acestei instanțe expuse la pagina 78 v. II, în decizie, unde instanța de apel face referire la sancțiunea art. 248 alin. (2) Cod penal, în redacția actuală a legii penale, indicând că „*Sancțiunea art. 248 alin. (2) Cod penal, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 3500 la 4500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5500 la 6500 unități*

convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”, fără a ține cont de sancțiunea art. 248 alin. (2) Cod penal, la momentul depistării infracțiunii – 08 aprilie 2019, ce prevedea pedeapsă cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale, sau cu închisoare de până la 5 ani.

Ulterior, la fel la pagina 78 v. II, în decizie, instanța de apel indică la, *dispoziția art. 81 alin.(3) Cod penal, care prevede că mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.*

În continuare, tot în partea motivată, instanța de apel menționează, că „*Așadar, Colegiul penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatei, urmărind în acest sens comportamentul ei în viața socială, precum și cel dinainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatei, constată că corijarea și reeducarea acesteia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 712 unități convenționale, or, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal și urmează a fi aplicate într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă – până la cea mai aspră – închisoare.*”

Deci, reieșind din concluziile expuse mai sus, de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit constată că, acestea sunt contradictorii, adică pe de o parte, se face referire la art. 81 alin. (3) Cod penal, că „*mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse*”, care la caz este închisoarea, ulterior însă, se contrazice și stabilește inculpatei pedeapsă sub formă de amendă, în cuantumul prevăzut de sancțiunea art. 248 alin. (2) Cod penal, la momentul depistării infracțiunii.

Astfel, Colegiul penal lărgit apreciază concluziile instanței de apel menționate supra, ca fiind confuze și care nu se conciliază reciproc.

În contextul celor abordate, urmează de trecut în evidență faptul că, CtEDO obligă instanțele să-și motiveze deciziile, fără argumente „*stereotipe, abstracte, precum și contradictorii*”.

În același sens s-a expus și Consiliul Consultativ al judecătorilor Europeni (CCJE) referindu-se la calitatea unei hotărâri judecătorești. Potrivit recomandărilor din avizul nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze faptul că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate. Totodată și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrar judiciar.

fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitate părților de a putea exercita un eficient control judiciar.

Conform standardelor enunțate, motivarea hotărârii trebuie să fie coerentă, clară, lipsită de ambiguități și de contradicții, ea trebuie să permită urmărirea unui raționament care a condus judecătorul la adoptarea soluției și trebuie să exprime respectarea de către judecător a principiilor enunțate de Curtea Europeană.

În concluzie, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța ierarhic inferioară nu s-a expus clar asupra tuturor motivelor esențiale invocate de partea apărării și care au stat la baza sentinței de achitare, fără o fi făcută o analiză sau o argumentare din care considerente alegațiile nominalizate sânt respinse sau apreciate ca neîntemeiate, limitându-se cu expunerea selectivă doar asupra unora din ele.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători, pentru adoptarea unei soluții corecte.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel și asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate conform rechizitoriului, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpatei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, iar în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatei, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de faptul că, decizia nu a fost contestată cu recurs de către procuror, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Sidlețchi Iurie, în numele inculpatei Jechiu Elena, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel

Chișinău din 16 septembrie 2022 în cauza penală privind-o pe **Jechiu Elena XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată. Decizia integrală semnată la 28.02.2023 și publicată la 31 martie 2023.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Victor Boico